

15 BASISPRINCIPES VOOR MASTERPLAN BINNENDIJLE

Samen versterken we onze Mechelse rivier voor mens, natuur en voor een levendige stad.

WWW.MECHELEN.BE/MASTERPLAN-BINNENDIJLE

Project WATSUPS met steun van de Europese Unie.

Speak Up

Interreg
North Sea

Co-funded by
the European Union

EUROPEAN
U R B A N
I N I T I A T I V E

MECHELEN

WAT VOORAF GING...

BURGERPANEL STELT VOOR: 15 BASISPRINCIPES VOOR MASTERPLAN BINNENDIJLE

18 MEI 2024

3^e SESSIE

HOE ZORGEN WE ERVOOR DAT DE BINNENDIJLE EEN PLEK IS DIE IEDEREN (MENS, PLANTEN DIER) **GEMAKKELIJK KAN BEREIKEN**; EN EEN PLEK WAAR IEDEREN **GRAAG VERBLIJFT** MET **RESPECT VOOR ELKAAR** (MENS, PLANT EN DIER).

STAPPEN:

== VOORRANG VOOR NATUUR + EVENWICHT ==

RESPECT

IS EN BLIJFT AFVALVRIJ

WERF STEM VAN DE NATUUR BETREKKEN IN ALLE FASES

30% VAN DE DEVERS TERUGGEVEN AAN DE NATUUR

GRAAG BLIJVEN

METEN WATERKwaliteit

HABITAT VERSTERKEN

SLIMME AANPLANTING

AANGENAME, DIVERSE & DUURZAME OMGEVING

TOEGANKELIJK

GERIBBELDE, HELLENDE DEVERS

DIVERSE GROEPEN KUNNEN INTEGRAAL & VEILIG GENIETEN

VOLDOENDE TOEGANKELIJKE VOORZIENINGEN

GESPREDDE RUSTWEIDES MET DOORLOPEND WANDELPAD

ZO CONFLICTVRIJ MOGELIJK

VOORRANG VOOR STILLE RECREATIE SSST...

GEEN PRETPARK

COMMUNICATIE & SENSIBILISERING

AUDITIEF VISUEEL INTERACTIEF - GEMEENSCHAPPEN - SCHOLEN

INCLUSIEVE COMMUNICATIE VOOR DIVERSE DOELGROEPEN

INZICHT & KENNISVERWERVEN IN BIODIVERSITEIT

AANPALENDE BUURTBEWONERS BETREKKEN

SYNERGIE

TEKENING DOOR JOYCE VAN @VISUALITYEN

In april en mei 2024 organiseerde Stad Mechelen een burgerpanel. Een groep van zo'n 35 Mechelaars adviseerde de stad over thema's binnen het project Masterplan Binnendijle:

- Hoe versterken we de biodiversiteit bij de heraanleg van het openbaar domein rond de Dijle en bij het gebruik van die Dijle?
- Hoe verzoenen we de belangen van verschillende groepen bij de herinrichting en het gebruik van de Dijle? Denk bijvoorbeeld aan bewoners, de haven, ondernemers en de natuur.

Tijdens 3 dagen ging het burgerpanel in gesprek met experts en met elkaar. Ze kwamen tot 15 basisprincipes voor het masterplan Binnendijle. Die principes zijn richtlijnen bij de verdere uitwerking van het project.

GRAAG BLIJVEN

1

Thema 1: Graag blijven

GOEDE WATERKWALITEIT EN KWALITEITSVOL ZWEMWATER IS ESSENTIEEL VOOR HET WELZIJN VAN MENSEN, PLANTEN EN DIEREN.

Een evenwichtig ecologisch systeem begint bij proper water. **Proper water** is van levensbelang voor natuur, mens en dier. De **waterkwaliteit** kan sterk toenemen als je de vervuiling aan de bron aanpakt. Denk aan **zwerfvuil** en de **afkoppeling van rioleringen**. Daarom pakken we in 2026 de riolering van de gebouwen in Tichelrij, Dobbelhuisen en 't Veer aan. En ook boten moeten voortaan ergens anders dan in de Binnendijle lozen. In een later stadium vernieuwen we de riolering van de straat Dijke.

Bij de herinrichting van de Binnendijle kiezen we maximaal voor **duurzame materialen** die geen vervuiling van het water kunnen veroorzaken. De juiste keuze van hout, beton en cementsoorten heeft op lange termijn een impact op de waterkwaliteit.

Op het gebied van stadsontwikkeling informeren we de bewoners rond de rivier hoe rioleringen correct moeten worden aangesloten.

Zo zorgen we ervoor dat regenpijpen die uitmonden op de Binnendijle **alleen regenwater** afgeven.

Op het gebied van natuur- en groenontwikkeling investeren we in **waterzuiverende planten**, omdat zij zuurstof in het water aanmaken en een evenwichtig ecologisch systeem bevorderen. Daarnaast zorgt de beplanting voor de nodige schaduw, waarmee we het water, mede dankzij de werking van de sluisen, kunnen koelen.

Ook **technische installaties** die de waterkwaliteit verbeteren zijn een optie. Zo is een fontein op het water niet enkel aangenaam om naar te kijken, maar brengt het ook zuurstof en circulatie in het water.

Daarnaast **communiceren** we ook over de waterkwaliteit, die structureel wordt gemeten, zodat iedereen de metingen en evolutie van de waterkwaliteit kan opvolgen.

2

Thema 1: Graag blijven

WE GEVEN PLANTEN EN DIEREN EEN NATUURLIJKE EN AANGEPASTE HABITAT.

Dankzij **inventarisaties**, die aan de basis liggen van een nieuwe **studie voor de revitalisering** van de Binnendijle, kunnen we gerichte acties opzetten om de biodiversiteit te verbeteren. Met als uiteindelijke doel een groen-blauw natuurweefsel tussen onze natuurgebieden rond de stad te maken waar planten en dieren zich veilig kunnen verplaatsen. Zo kunnen we, bij de herinrichting van de Binnendijle en het herstel van de kademuren, bedreigde soorten helpen met de inrichting van geborgen broedplaatsen, het voorzien van **rustplekken** en voedzame planten en het bevorderen van vertrouwde habitats.

Om de natuur te helpen is het belangrijk om na te gaan welke zones van de Binnendijle niet of slechts tijdelijk, bijvoorbeeld buiten het broedseizoen, toegankelijk zijn en welke gedragsregels daarbij horen.

Daarnaast hopen we om een **grote diversiteit** van inheemse planten en dieren te creëren rond én in onze stad. Bij de **heraanleg van publieke ruimte** gaat er voldoende aandacht naar de **natuurwaarde**. Zo worden verschillende levensvatbare biotopen gecreëerd. Een goed voorbeeld daarvan is het Keerdokpark. Daar vind je zwaluwkasten, insectenhôtels, een minibos, verschillende wadstructuren, een boomgaard en grote bomen terug. Bij de ontsluiting van Transit W investeren we in een nieuwe groene buffer met het park Bovensluis.

De natuur in de stad versterken kunnen we niet alleen, daarom informeren we eigenaars rond de Binnendijle over de mogelijkheden van **natuurinclusief bouwen**, om onze dieren en planten een duwtje in de rug te geven. Beleidsmatig gaan we na hoe we de versterking van **natuurweefsels** kunnen inbedden in onze stadswerking. En dit is ook goed voor ons als bewoners, want natuur in de stad brengt rust en stilte, leidt tot een hogere **levenskwaliteit** en betere gezondheid. Het nodigt ook tot interactie met de natuur.

CHECK

- Rioleringen afkoppelen waar mogelijk
- Lozingen in het water door bewoners voorkomen
- Afstroom van water op het openbaar domein naar de Binnendijle beperken
- Haven infrastructuur voorzien van lozingspunt voor boten
- Keuze van duurzame materialen die het water niet vervuilen
- Waterzuiverende planten
- Technische installaties om de waterkwaliteit te verbeteren
- De opwarming van het water voorkomen via schaduwplanten en sluisenwerking
- Continu meten van de waterkwaliteit
- Sensibiliseren rond verantwoordelijk gedrag via ontsluiting van waterkwaliteitsdata

CHECK

- Inventariseren van planten en dieren
- Visie op revitaliseren van de hele Binnendijle
- Natuurvriendelijk herstel van de kademuren
- Herinrichting van de Binnendijle met rustplekken, broedplaatsen en voedende planten
- Natuurherstel dankzij een grote diversiteit van inheemse planten
- Heraanleg 2 nieuwe parken met hoge natuurwaarde
- Eigenaars rond de rivier informeren over natuur inclusief bouwen
- Beleidsmatige voorstellen om natuurweefsels en natuur inclusief bouwen te versterken
- Rustpunten voor de mens
- Interactie tussen mens en natuur bevorderen

3

Thema 1: Graag blijven

WE BEVORDEREN VERWILDERING EN SLIMME AANPLANTINGEN VAN INHEEMSE SOORTEN, ZO ONDERSTEUNEN WE DE BIODIVERSITEIT EN ONZE VEERKRACHT IN DE TOEKOMST.

Mildheid voor verwildering is belangrijk, want afgeborstelde gezonde natuur bestaat niet. Laat je beplantingen of plaatsen verwilderen, dan kom je tot de grootste biodiversiteitsverhoging. **Verwildering** leidt tot een stabiel ecosysteem. Toch is het niet op alle plekken mogelijk of gewenst. In het stadscentrum bijvoorbeeld ligt dat uiteraard moeilijk. Door verwildering te combineren met **slimme inheemse beplanting** zorg je ervoor dat onze dieren zich veilig kunnen verplaatsen en voldoende voeding hebben. Denk aan bloemen en kruiden het hele jaar rond, op regelmatige afstand hoogstammige bomen en drijvende eilanden.

Ook **door onderhoud en snoei** op een natuurvriendelijke manier te doen kan je heel wat bereiken. Gekapte boomstammen een plekje geven in het park is als een 5 sterrenhotel geven aan onze insecten. Maai mei niet kennen we intussen allemaal als een manier om de bijen en bloemen te versterken in het voorjaar.

Een veerkrachtige natuur gaat hand in hand met **klimaat-adaptieve maatregelen** zoals het herstel van hellende oevers, ontharding van pleinen en straten om overstroming te voorkomen. De aanplanting van bomen met grote kruinen, de aanleg van stoeptuinen en groenslingers zorgt dan weer dat hitte in de stad wordt geweerd. Maar bij de plantkeuze is het niet alleen belangrijk om aan de diversiteit te denken en te kiezen voor inheemse soorten. Slimme aanplantingen betekent ook **robuuste soorten** kiezen die bestand zijn tegen de klimaatverandering.

CHECK

- Inheemse planten
- Verwildering waar mogelijk
- Slimme aanplantingen zodat dieren zich het hele jaar veilig kunnen verplaatsen en voeden
- Waterzuiverende planten
- Bloemen het hele jaar door
- Natuurvriendelijk onderhoud en beheer
- Klimaatadaptieve maatregelen: ontharding en vergroening
- Keuze voor robuuste soorten
- Grote boomkruinen
- Stoeptuinen en groenslingers

4

Thema 1: Graag blijven

WE ZORGEN VOOR AANTREKKELIJKE EN GEVARIEERDE ONTMOETINGSPLEKKEN MET EEN DUURZAME EN INCLUSIEVE INRICHTING.

Het hele jaar door van de Binnendijle en onze stad kunnen genieten dankzij **ontmoetingsplekken** waar iedereen zich ergens thuisvoelt, dat is wat onze bewoners vragen.

Een plein of straat laten ontwerpen door kinderen, jongeren, meisjes of jongens, ouderen, arme of rijke bewoners, ondernemers, voetgangers, fietsers of autobegebruikers, minder mobiele mensen, mensen die opkomen voor de stem van de natuur, ... het zou tot heel verschillende resultaten leiden. Het is de stad haar taak om voor een goed **evenwicht** te zorgen. En dat doen we met **participatiemomenten** waar we diverse doelgroepen bij betrekken.

Zo is er vraag naar **comfortabel zitmeubilair**, picknickbanken en plaatsen waar je op een ongedwongen manier gezellig kan kletsen of een boekje lezen. Ontmoetingsplaatsen met beschutting tegen zon en regen, waar mensen een jaar lang in alle weersomstandigheden samenkomen staan op het verlanglijstje. Er is ook interesse in uitdagende **speelplekken voor jong en oud**, zoals straatmeubilair waar Mechelaars kunnen schaken, een schommel of bespeelbare kunstinstallaties. Door het openbaar domein multifunctioneel in te richten, wordt het optimaal gebruikt. Met aantrekkelijke speelse elementen voor kinderen kan je extra beleving creëren langs het pad (een speelroute, vormtaal, enz.)

Inclusie, of eenvoudig gezegd **contact** tussen bewoners stimuleren, kan eenvoudig met doordachte keuzes en een **toegankelijk** publiek domein waar iedereen zich welkom voelt.

Een rechte bank met rugleuningen naar elkaar of een ronde bank waar je elkaar ziet, het is een groot verschil. Of de keuze voor warme, duurzame, lichte en natuurlijke materialen zorgt vaak voor **schoonheid** en een groter veiligheidsgevoel.

Maar ook voor de natuur is een **duurzame inrichting** van belang. De Binnendijle is een locatie die deel uitmaakt van de vliegrouwe van vleermuizen. Om die reden is het bijvoorbeeld belangrijk om rekening te houden met **lichthinder**. Het is aan ons om te gaan experimenteren met bijvoorbeeld andere lichtkleuren of verlichting met sensoren. **Lawaaihinder** beperken is niet enkel van belang voor de gezondheid van de mens maar ook voor de natuur. Als bijvoorbeeld vogeltjes elkaar niet horen fluiten kunnen ze zich ook niet voortplanten.

Dieren en planten hebben een eigen plekje nodig om te overleven. Daarom kiezen we waar mogelijk voor **natuurvriendelijke oplossingen** (nature based solutions): Groendaken als luifels, waterplanten als buffer in plaats van leuningen, natuurlijke spelprikkel in speeltuinen, kademuren met schuilplaatsen, enz. Ook kunst en natuur kunnen elkaar naadloos versterken via landart, murals, enzovoort.

Het zijn allemaal manieren om het samenleven tussen natuur en mens in **harmonie** te laten verlopen.

CHECK

- Participatie met verschillende doelgroepen bij de herinrichting van het openbaar domein
- Ontmoeting het hele jaar rond
- Multifunctionele inrichting voor maximaal gebruik
- Ongedwongen ontmoetingsplaatsen
- Iedereen welkom via inclusief design
- Comfortabel zitmeubilair
- Spelprikkel voor jong en oud
- Schoonheid is ook veiligheid
- Kunst langs de Binnendijle
- Aandacht voor licht- en lawaaihinder
- Spreiding van intensieve zones met luwteplekken
- Evenwichtige inrichting voor mens en natuur
- Natuurvriendelijke keuzes bij de inrichting van het openbaar domein
- Duurzame materialen

TOEGANKELIJK

Thema 2: Toegankelijk

WE VOORZIEN OCCASIONEEL VEILIGE, VERLAAGDE, GERIBBELDE EN HELLENDE OEVERS DIE ONDER WATER DOORLOPEN.

Iedereen moet kunnen genieten van de publieke ruimte aan onze Binnendijle. Daarom zetten we in op verlaagde, geribbelde en hellende groene oevers. De **verlaging** verkleint de kans op verdrinking, de **geribbelde** oevers voorkomen dat je uitglijdt en de traag **hellende** oevers vergroten de algemene toegankelijkheid. Op plekken waar kinderen het water in kunnen, mogen er geen grote hoogteverschillen zijn en moet de bodem zichtbaar zijn. Is de bodem te diep dan kan je de oever laten doorlopen onder water, of een afbakening voorzien met planten. Een mooi voorbeeld hiervan zie je aan de trappen van Thomas More.

Dit heeft het voordeel dat de oevers ook **toegankelijk** zijn voor onze **dieren**. Ook eenden of reigers houden er bijvoorbeeld van om even te kunnen rusten of te zonnebaden op de oevers.

We onderzoeken in hoeverre bestaande **kademuren** kunnen worden **onthard** tot toegankelijke groene oevers. Toch is het aantal plekken waar die muren wegg kunnen beperkt. Er zijn namelijk heel wat privé- en middeleeuwse kademuren. En ook de stabiliteit van de straten is van belang.

En uiteraard speelt **veiligheid** langs het water een belangrijke rol. Dit doen we via een **veiligheids- en leefbaarheidstoets** bij elke ontwerp. Op basis hiervan kunnen er acties opgezet worden om oneigenlijk gebruik tegen te gaan: slimme nudging technieken kunnen naast **signalisatie** gebruikt worden om opzichtige veiligheidsmaatregelen te vermijden.

CHECK

- Groene, geribbelde, hellende en verlaagde oevers
- Toegankelijke oevers
- Oevers toegankelijk voor dieren
- Ontharden van de kademuren waar mogelijk
- Veiligheids- en leefbaarheidstoets
- Signalisatie
- Afbakening van oevers met planten of doorlopend onder water
- Nudging technieken om veiligheid te maximaliseren

6

Thema 2: Toegankelijk

WE VOORZIEN EEN VEILIGE EN INTEGRALE TOEGANG VAN DE BINNENDIJLE, WAAR RUIMTE IS VOOR ONTMOETING EN WAAR IEDEREEN KAN GENIETEN VAN DE SCHOONHEID VAN ONZE RIVIER.

Overall veilig en makkelijk binnen en buiten kunnen, **vlot de weg vinden**. Wat je hoort, ziet of leest meteen begrijpen. En **zelfstandig** doen wat je wilt doen. Dat is de ambitie bij de herinrichting van de Binnendijle. En dit vertaalt zich op verschillende manieren.

Denk bijvoorbeeld aan de zwemzone, waarvoor specifieke regels gelden. Zwemmen in open water toelaten, vraagt kennis over de risico's die ermee gepaard gaan. **Informatie en sensibilisering** op een voor iedereen **verstaanbare manier**, en ook **opvoeding** en **educatie** helpen om risico's te beperken en aanvaarden.

Bereikbaarheid is een belangrijk uitgangspunt om de Binnendijle voor iedereen toegankelijk te maken. Voetgangers kunnen bij voorkeur de volledige route langs de Binnendijle via het Dijlepad afleggen, dit is niet alleen aangenaam maar ook veilig. Fietsers hebben nood aan een veilig en conflictvrij traject langs de straatkant. Maar ook **veilige en toegankelijke bruggen** voor de zwakke weggebruiker zijn belangrijk om de Binnendijle overal bereikbaar te maken.

Mensen met een beperking toegang geven tot onze rivier doen we met geleide, houten wandelpaden, toegankelijke bestrating en regelmatige rustpunten onderweg.

Voor recreatie op het water en booteigenaars is het dan weer belangrijk dat er **veilige laad- en loszones** zijn langs en op het water. Ook moeten alle plekken makkelijk bereikbaar zijn voor de **hulpdiensten**.

Maar de openbare ruimte rond onze Binnendijle is helaas beperkt. De ideale invulling is voor iedereen anders: kinderen willen kunnen spelen, jongeren picknicken graag terwijl ze bijkletsen, ouderen willen rustig kunnen genieten van hun oude dag. Bewoners willen dan weer graag in de buurt parkeren en fietsen stallen. Om ruimte te geven voor ontmoeting waar iedereen kan genieten van de schoonheid van onze rivier kunnen we doelgroepen van bepaalde plekken in elkaar laten overvloeien. Zo wordt **ruimte dubbel benut**. Een speelplek voor kinderen kan ook een ontmoetingsplaats voor ouderen zijn. En waar jongeren hangen, is er misschien wel ruimte voor intensievere functies. Hoe dan ook blijft **natuurbeleving** de rode draad op elke plek. Zo moet voldoende groene ruimte, die vrijstaat van menselijke activiteiten, goed bewaakt worden.

CHECK

- Overall makkelijk binnen en buiten kunnen
- Vlot de weg vinden
- Informatie makkelijk te begrijpen
- Zelfstandigheid bevorderen
- Educatie en opvoeding rond zwemmen in open water
- Dijlepad langs de hele Binnendijle
- Veilige fietspaden
- Bruggen voor voetgangers en fietsers
- Mensen met een beperking toegang geven
- Voldoende rustpunten onderweg
- Veilige laad en loszones
- Bereikbaarheid voor hulpdiensten
- Ruimte optimaal benutten en doelgroepen combineren
- Ruimte voor de natuur

7

Thema 2: Toegankelijk

ER ZIJN VOLDOENDE PERMANENTE, PUBLIEKS-TOEGANKELIJKE VOORZIENINGEN ZOALS OPENBARE TOILETTEN, DRINKFONTEINTJES EN ZITBANKEN. WE VERMIJDEN DAT DE RUIMTE VOLLEDIG WORDT INGENOMEN DOOR COMMERCIËLE ACTIVITEITEN.

Iedereen, ongeacht culturele achtergrond, socio-economische status of lichamelijke mogelijkheden, moet ongedwongen en zonder verplichtingen kunnen deelnemen en vertoeven aan de Binnendijle. Met die verplichtingen verwijzen we naar een aankoop of consumptie op een commerciële locatie. Daarom is het belangrijk om **drinkwaterfonteinen** te voorzien en plaatsen waar je rustig kan picknicken. Ook zitbanken met leuningen moeten daarbij voor de nodige fysieke toegankelijkheid zorgen.

Daarbij zijn toegankelijke, gratis **toiletten** met rolstoelvoorzieningen wenselijk ook na openingsuren. Liefst met verzorgingsruimtes voor kinderen.

We willen vermijden dat de ruimte volledig en permanent wordt ingenomen door commerciële activiteiten. Daarom is er nood aan **duidelijke regelgeving** die aangeeft wanneer en waarvoor ontmoetingsplekken gebruikt kunnen worden. Zo kan je nagaan welke evenementen of pop-up-initiatieven er eventueel aangevraagd kunnen worden.

Door het openbaar domein **doordacht in te richten** kunnen activiteiten die van onderuit groeien makkelijk worden ondersteund. Voorbeeld: trappen bij een breder podium op het water voor muziek, yogales of theater samen met een activiteitenbord waar je initiatieven kan aankondigen,

Via kleine ingrepen kan je **gezondheidsmaatregelen** zoals gratis bio-afbreekbare zonnecrème en drinkwaterfonteinen integreren aan de zwem- en splashzones. Een kleine moeite maar een wereld van verschil voor wie het een beetje minder breed heeft.

Ook **deeleconomie** zorgt voor toegankelijkheid en een optimaal gebruik van onze beperkte ruimte. Zo kan een stad investeren in deelkajaks en sups.

Op die manier wordt onze stad een **levendige plek** voor al onze bewoners.

CHECK

- Ongedwongen zones zonder verplichtingen
- Drinkwaterfonteinen
- Biologische zonnecrème
- Picknickplaatsen
- Gratis en toegankelijk sanitair
- Duidelijke regelgeving die nieuwe tijdelijke initiatieven toelaat
- Inrichting van het openbaar domein zodat cultureel en sport initiatief wordt bevordert
- Activiteitenbord
- Deeleconomie zoals deelkajaks of sups

8

Thema 2: Toegankelijk

WE VOORZIEN GESPREDDE RUSTPLAATSEN OVER DE VOLLEDIGE LENGTE VAN DE BINNENDIJLE, DIE HET HELE JAAR BRUIKBAAR ZIJN

Ontmoetingsplekken worden vaak weersafhankelijk ingericht. Dat is zonde want mensen komen graag het hele jaar door buiten. En helaas kunnen we niet altijd genieten van een zonnetje bij 25°C. In tegendeel, door de klimaatopwarming zal het **hitterisico** vergroten en krijgen we ook meer regendagen. Zeker aan de zwemzones is **schaduw** belangrijk.

Het **spreiden van de rustplaatsen** zorgt ervoor dat de natuur en mens voldoende ruimte krijgt om te groeien. Door ook een **overdekking** in de ruimte te voorzien of rekening te houden met de wind, kan je ook bij minder goede weersomstandigheden genieten van de Binnendijle.

Ook de **keuze van materialen** kan hierbij ondersteunend zijn: geen koude materialen om op te zitten, uitschuiven bij regenweer voorkomen, ...

CHECK

- Seizoensafhankelijke inrichting
- Ruimte voor ontmoeting het hele jaar door
- Schaduwzones (aan de zwemzone)
- Regen en windvrije zitplaatsen
- Aangepaste materiaalkeuze

9

Thema 2: Toegankelijk

WE ZORGEN ERVOOR DAT DE AANWEZIGHEID VAN MENS EN NATUUR ZO CONFLICTVRIJ MOGELIJK KAN PLAATSVINDEN. DAAROM VERMIJDEN WE IN BEPAALDE ZONES STRESSVOLLE EN DRUKKE ACTIVITEITEN.

We maken geen pretpark van de Binnendijle, maar kiezen voor leven in harmonie met de natuur.

Menselijke activiteiten mogen de natuur niet verjagen. **Spreiding** van intensieve zones afgewisseld met stille en zachte ontmoetingsplaatsen vormt het uitgangspunt. In bepaalde zones mijden we drukke menselijke activiteit om voldoende kansen te bieden aan de biodiversiteit.

Dat kan ook tijdelijk zijn, bijvoorbeeld buiten het broedseizoen. Of het creëren van **nachtrustgebieden** binnen bepaalde zones (lawaai, licht) voor vogels, vleermuizen enz. Maar dan kan je **op afstand genieten**, bijvoorbeeld via kijkhuisjes, torens of wandelpaden. Zo bevorderen we mildheid, verwondering en respect voor de natuur in de stad.

Ook genieten op het water kan in **harmonie**. Als er keuzes moeten worden gemaakt, staat veiligheid voorop en geven we de voorkeur aan **trage en niet geprivatiseerde beleving** zoals toeristenbootjes, kano's, sup's. Waar het kan, houden we een combinatie met plaats voor jachthavenboten. Die zorgen namelijk voor extra beleving.

Aan de straatkant is het eveneens van belang om te denken aan **conflictvrije zones** voor verschillende gebruikers in combinatie met duidelijke signalisatie. Hoe minder auto's, fietsers en voetgangers hetzelfde stukje openbaar domein delen, hoe minder ongelukken er zijn. Het zijn allemaal eenvoudige keuzes die een wereld van verschil maken. Ze staan daarom bij veel bewoners bovenaan de verlanglijst.

CHECK

- De Binnendijle is geen pretpark
- Spreiding van intensieve zones met zachte ontmoetingsplekken
- Afhankelijk van het broedseizoen zones ontoegankelijk maken voor de mens
- Nachtrustgebieden langs de Binnendijle voor vogels en vleermuizen
- Kijkhuisjes of torens om van de natuur te genieten
- Genieten op het water via trage en niet geprivatiseerde beleving
- Conflictvrije zones op straat
- Goede signalisatie

RESPECT

Thema 3: Respect

DE OPENBARE RUIMTE MOET AFVALVRIJ ZIJN EN BLIJVEN.

Zwerfvuil is een hardnekkig probleem, want **afval** trekt op zijn beurt weer afval aan. Het komt makkelijk in het water terecht tussen zwemmers, planten en dieren. Daarnaast is afval nefast voor de voedselpiramide en kan het leiden tot ziektes bij mens en dier. Het trekt ook ongedierte aan. Daarom is het belangrijk om te investeren in initiatieven die tot **gedragsveranderingen** kunnen leiden, zoals informeren over de gevolgen van afval en infrastructuur op maat. Ook **sensibiliseren** met verschillende acties, zoals plogging met kajaks, is een effectieve manier om zwerfvuil te verminderen. Ook **belonen** werkt: waarom geen straatmeubilair gemaakt van verzameld afval? **Handhaving** vormt tenslotte het sluitstuk van het afvalbeleid.

Preventie begint met een **analyse** van de aard van het afval en het in kaart brengen van de hotspots. Welk soort afval is er? Kunnen producenten aangesproken worden? Wie loost het afval en waar?

Vervolgens komt de **actie**. Grote vuilnisbakken die regelmatig leeggemaakt worden, zijn een must. Zeker op plekken waar gegeten wordt. Denk bijvoorbeeld aan de oevers van het water waar veel restafval rondslingert van fastfood ketens. Of aan de oevers waar jongeren hun middagpauzes doorbrengen. De locaties kunnen opgenomen worden in het lokale, geschakelde handhavingsbeleid waar preventie, sensibilisering, waarschuwing en verbalisering op elkaar zijn afgestemd om de naleving van de regels te vergroten.

CHECK

- Analyse afval
- Informatiecampagne op maat van de doelgroep
- Afvalproducenten betrekken in preventieacties
- Plaatsen van aangepast meubilair
- Tijdig legen van vuilnisbakken
- Sensibiliseren
- Belonen via acties
- Handhaving

11

Thema 3: Respect

OP ALLE WERVEN EN IN ALLE FASES (VOORBEREIDING, UITVOERING, EVALUATIES) MOET DE STEM VAN DE NATUUR VERTEGENWOORDIGD WORDEN DOOR EEN TEAM VAN EXPERTEN.

Inspraak voor al onze bewoners, hoe doe je dat? De natuur kan immers niet voor zichzelf spreken. Maar als we de biodiversiteit willen bevorderen, moeten we hun stem in het proces meenemen en moeten ook de **belangen van de dieren en planten** meegenomen worden van het ontwerp tot uitvoering. Experts moeten het volledige proces dan ook vanuit het oogpunt van de natuur opvolgen en, waar nodig, bijsturen. Daarbij denken we aan **experten** op verschillende niveaus (externen en expertise binnen de stad) en vanuit verschillende invalshoeken. Het is immers niet zo dat maatregelen voor vogels ook automatisch goed zijn voor vleermuizen, vissen of insecten.

Het **hele ecosysteem** is van belang.

CHECK

- Stem van de natuur vanaf ontwerp tot uitvoering
- Interne en externe experts betrekken
- Het hele ecosysteem in evenwicht brengen

12

Thema 3: Respect

WE STREVEN ERNAAR OM 30 % VAN DE OEVERS TERUG TE GEVEN AAN DE NATUUR.

Om onze Binnendijle te vergroenen en water terug te laten insijpelen is **ontharding** een voorwaarde. Niet enkel de **heraanleg van straten** biedt kansen. Ook de **kademuren** omtoveren tot groene oevers is een optie. Belangrijk hierbij is om onze blik te verruimen over de hele Binnendijle, om zo alle opties in kaart te brengen op lange termijn.

Waar mogelijk streven we maximaal naar ontharding, zo hopen we 30 % van de oevers natuurlijk te kunnen inrichten.

CHECK

- Kademuren veranderen in groene oevers
- Blik verruimen tot de hele Binnendijle en ook kijken naar de lange termijnopties
- Streefcijfer 30 % natuurlijke oevers

COMMUNICATIE & SENSIBILISERING

13

Thema 4: Communicatie en sensibilisering

WE COMMUNICEREN OP EEN INCLUSIEVE MANIER OVER SAMENLEVEN OP EN LANGS DE DIJLE.

Laagdrempelige communicatie is de basis om iedereen te bereiken, ook minder taalvaardige bewoners hebben het recht op informatie. Pas als iedereen mee is, kan er verandering plaats vinden en kunnen we samen genieten van activiteiten aan de Binnendijle.

Aan de hand van **inclusieve communicatie** bereiken we zoveel mogelijk verschillende doelgroepen over onze plannen. We zetten daarom in op **meertalige en toegankelijk communicatie** (visueel, auditief, kunstig ...), die we aan de hand van informatieve borden en **visualisaties** overbrengen.

Signalisatie via **pictogrammen** is voor iedereen aantrekkelijker dan lange berichtgeving. Zo kan het gevaar van zwemmen in open water makkelijk worden overgebracht via video, of zoals aan de zee waar gekleurde vlaggen aangeven of zwemmen is toegestaan.

Een blikvanger is dan weer een creatieve manier om rond afvalpreventie te werken.

Op Transit W werken we met een kunstwerk dat respect voor natuur, water en samenleven kadert.

CHECK

- Recht op informatie via laagdrempelige communicatie
- Inclusieve communicatie: meertalig en toegankelijk
- Creatieve visuele communicatie
- Verschillende doelgroepen aangepast informeren
- Educatief aanbod voor jongeren en kinderen
- Kunst als communicatiemiddel inzetten

14

Thema 4: Communicatie en sensibilisering

WE ZORGEN VOOR GOED GEÏNFORMEERDE BURGERS OVER HET BELANG VAN EEN GOEDE WATERKWALITEIT EN BIODIVERSITEIT.

Het verwerven van kennis, inzicht en begrip over het belang van biodiversiteit en waterkwaliteit in en rond de Binnendijle is fundamenteel. Want goed geïnformeerde mensen dragen **zorg voor hun omgeving**.

Samen met biodiversiteits- en omgevingsexperten ontwikkelen we **aangepaste informatie en toegankelijke kennis** over onze Binnendijle als ecotoop. Dat kunnen we inzetten om de betrokkenheid van burgers te vergroten.

We communiceren daarbij zo inclusief mogelijk en passen de boodschap aan de diversiteit van de doelgroep aan.

Tekeningen, infrastructuur, visualisaties, foto's, kunst... **prikkelen** en maken de thematiek aantrekkelijk. Street art is bijvoorbeeld een goede manier om jongeren aan te zetten om een plek verder te ontdekken. Met gegidste wandelingen over de natuur in de stad bereik je meer volwassenen en toeristen

We zetten ook in op **natuur- en milieueducatie** voor kinderen via een interactief en aantrekkelijk vormgegeven belevingsparcours en betrekken scholen om ook jongeren te bereiken.

CHECK

- Ontwikkelen van aangepaste informatie over de Binnendijle als ecotoop
- Prikkelende communicatiemiddelen aangepast aan de doelgroep
- Street-art
- Natuur en milieu-educatie voor kinderen en jongeren
- Gegidste wandelingen natuur in de stad

15

Thema 4: Communicatie en sensibilisering

WE BETREKKEN BUURTBEWONERS ACTIEF.

Participatie is cruciaal. Want de omwonenden spelen een belangrijke rol bij de beleving van de Binnendijle. Bewoners, handelaars, booteigenaars, ... iedereen kan mee een steentje bijdragen (of in dit geval afdragen) met de aanleg van stoeptuinen of natuurvriendelijk inrichting van tuinen en terrassen. Ook bij het afbouwen van lozingen in de Binnendijle spelen ze een belangrijke rol.

De beleving van de Binnendijle voor de mens kan pas slagen als ook de omwonenden zich hier goed bij voelen. Daarom creëren we een **werkgroep** met

buurtbewoners, handelaars en horeca, buurtwerkingen en andere betrokkenen rondom de Binnendijle. We geven niet enkel heel gerichte informatie over de plannen, maar luisteren naar de bezorgdheden en betrekken hun bij de concrete ontwerpen en uitvoering ervan.

Dat doen we via verschillende technieken zoals **visualisatie en beleving** zodat iedereen zich kan inleven en we samen dromen waar maken.

Waar mogelijk gaan we ook samen cocreëren en geven we advies op maat.

CHECK

- Participatie met alle betrokkenen
- Informeren en luisteren naar bezorgdheden
- Betrekken in de ontwerpfase
- Visualisatie en inleving
- Co-creatie en advies op maat

MASTERPLAN BINNENDIJE

Wij herstellen de natuurlijke schoonheid van de Bovenloop, verbeteren de woonwaaier en biodiversiteit, maken de openbare ruimte veiliger en verbeteren de leefbaarheid van de binnenstad van Mechelen door samen te werken.

Er zijn verschillende bestemmingen zoals een winkelcentrum, een kantoor, een woonwaaier en een openbaar gebied. Het is een mix van functies die samen de binnenstad van Mechelen vormgeven. Samen met de gemeenteraad en de burgers van Mechelen wordt er gewerkt aan een masterplan voor de binnenstad van Mechelen.

Wij denken na over de toekomst van de binnenstad van Mechelen. Samen met de gemeenteraad en de burgers van Mechelen wordt er gewerkt aan een masterplan voor de binnenstad van Mechelen.

WWW.MECHIELEN.BE/MASTERPLAN-BINNENDIJE

